

Det ærede 11te tingvalgte Medlem (Carl F. Madsen) udtalte, at der var en begyndende Uro blandt Arbejderne, og han mente, Ansvarret herfor ikke kunde lægges paa den høje Regering og de Partier, som støtter den, men Ansvarret maatte falde paa de Partier, som gik imod Lovforslaget. Jeg deler ikke denne Anskuelse, thi naar vi gaar imod Lovforslaget, fordi vi ikke finder det tilfredsstillende, er dermed ikke sagt, at det er vor Skyld, hvis der ikke bliver truffet de fornødne Foranstaltninger. Men jeg haaber altsaa, at der i det kommende Udvalg skal kunne anvises Veje, ad hvilke der kan skaffes de arbejdsledige den fornødne Beskæftigelse.

Gunnar Fog-Petersen: Det Lovforslag, vi her beskæftiger os med, og som jeg tror, at saare mange Borgere i dette Land samtidig beskæftiger sig med, har jo til Hensigt at bøde paa en Tilstand, vi selv har fremkaldt. En tidligere Krise, vi havde for nogle Aar siden, var, som saa mange Kriser, der kommer ind over et Land som vort, fremkaldt af Verdenskonjunkturerne og af Forhold udenfor vort Lands Grænser, som vi ikke har afgørende Indflydelse paa, og det kan jo ikke nægtes, at der ogsaa i den nuværende Situation er et og andet i vore Nabolande, som bidrager til at forværre Krisen; men denne økonomiske Krise, ved hvis Begyndelse vi nu staar, skyldes i det væsentlige det Arbejde, som vore Mynigheder og de, som har med Valutaspørgsmaalet at gøre, har gjort for at bringe den danske Valuta i Vejret — som Følge deraf er Priserne faldet og Krisen kommet. Det er nemlig saaledes, at naar Kapitalen ikke længere kan tjene tilstrækkeligt ved, at Priserne stiger, og Muligheden for at tjene ved Prisstigning ikke længere er til Stede paa Grund af Verdensforholdene, bliver Kapitalen interesseret i, at det, som den har tjent, bliver mere værd, og saa bringer den med de Midler, der staar til dens Raadighed, pludselig Prisniveauet stærkt ned — fremkalder altsaa i dette Tilfælde her en Kronestigning. Saa bliver nemlig det, den har tjent, saa meget mere værd, og saa bliver der Mulighed for en ny Stigning derefter. Dette gaar jo i første Linie ud over dem, der ikke er Kapitalejere, dem, der lever af deres Arbejde, Lønarbejderne, Landmændene, mange handlende og mange industridrivende. De maa betale Omkostningerne ved den Politik, som nu er ført paa dette Omraade.

For at raade Bod paa, hvad denne Krise, som jeg tror vil blive overordentlig

langvarig, vil slaa i Stykker, foreslaar Regeringen nu, at der sættes offentlige Arbejder i Gang i indeværende Vinter, og for at bidrage hertil foreslaas det i Lovforslaget, som det allerede er nævnt, at yde et Tilskud paa 1 Mill. Kr. til Statsarbejder og 2 Mill. Kr. til kommunale Arbejder eller private Arbejder med offentlig Støtte og at optage et Laan paa indtil 8 Mill. Kr. for at skaffe Penge til Kommuner, der vil laane paa de i Lovforslaget nærmere angivne Vilkaar, alt under Forudsætning af, at de Arbejder, der kommer til Udførelse, væsentligt bliver Arbejder, der maaske ellers ikke vilde være blevet udført, i alt Fald ikke paa det Tidspunkt og i samme Omfang, og som er særlig egnede til at beskæftige Arbejdere, der ellers vilde komme ud i Arbejdsløshed.

Dette Lovforslag har jo mødt meget stærk Modstand fra Partiet Venstre og det konservative Folkeparti. Denne Modstand begrundes navnlig af Ordføreren for Partiet Venstre (Stensballe) dermed, at Lovforslaget er unødvendigt, da vi i den bestaaende Lovgivning har Midler til Raadighed, som fuldt ud kan løse den Opgave, som her menes at være til Stede. Det ærede Medlem talte, som om Arbejdsløshedsproblemet overhovedet en Gang for alle var løst ved Loven af 1924, saa der ikke var mere at tale om. Selv om jeg tror, det i mange Henseender var en udmærket Lov, som vi den Gang fik arbejdet sammen her i Landstinget, og selv om jeg skal anerkende, at det ærede Medlems Bidrag hertil var meget betydeligt, saa tror jeg dog ikke, man kan sige, at dette store Problem for Danmarks Vedkommende er fuldstændig løst gennem den Lov, saaledes at der her ikke skulde være mere at tale om. Jeg tror heller ikke, det ærede Medlem har Ret i, at Meningen med Bestemmelsen om Nødhjælpsarbejder i Loven var den, at der slet ikke skulde kunne blive Tale om offentlige Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden udover Nødhjælpsarbejder, selv om Lovens Udtryk maaske ikke er helt klare paa dette Punkt. Men naar der i Loven siges, at der nedsættes et Arbejdsudvalg — det Arbejdsudvalg, hvis Betænkning danner Grundlag for det forelagte Lovforslag —, og at dette Arbejdsudvalg i Tide som en Spejder eller Vagtpost skal være opmærksom paa, hvad der kan gøres for at tilrettelægge offentlige Arbejder ved eventuel ekstraordinær Arbejdsløsheds Indtræden, saa tror jeg ikke, at Ordene: ekstraordinær Arbejdsløshed i den Betydning, de her staar, skal opfattes paa samme Maade som den ekstraordinære